

علت خونریزی دستگاه گوارش چیست؟

خونریزی دستگاه گوارش می‌تواند در قسمت فوقانی یا تحتانی دستگاه گوارش رخ دهد. همچنین می‌تواند دلایل مختلفی داشته باشد:

خونریزی دستگاه گوارش فوقانی که می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- زخم معده: شایع‌ترین علت خونریزی دستگاه گوارش فوقانی است. زخم‌های گوارشی زخم‌هایی هستند که در پوشش معده و قسمت بالایی روده کوچک ایجاد می‌شوند. اسید معده، باکتری‌ها یا استفاده از داروهای ضد التهابی، به پوشش داخلی آسیب می‌رساند و منجر به ایجاد زخم می‌شود.
- اشک مالوری-وایس: می‌تواند باعث خونریزی زیادی شود. اینها در افرادی که بیش از حد الکل مصرف می‌کنند رایج است.
- وریدهای غیر طبیعی و بزرگ شده در مری (واریس مری): این وضعیت اغلب در افراد مبتلا به بیماری شدید کبدی رخ می‌دهد.
- ازوفازیت: که التهاب مری است و بیشتر در اثر بیماری ریفلاکس معده به مری (GERD) ایجاد می‌شود.

در یک نگاه

علائم خونریزی گوارشی و انگل

علائم شایع

- خون در استفراغ (استفراغ خونی)
- مدفوع سیاه و قیری (ملنا)
- وجود خون قرمز روشن در مدفوع
- کم‌خونی، رنگ‌پریدگی، ضعف و خستگی
- سرگیجه و افت فشار خون

خونریزی آشکار ممکن است به صورت زیر ظاهر شود:

- استفراغ خونی، که ممکن است قرمز یا قهوه‌ای تیره باشد و از نظر بافت شبیه تقاله قهوه باشد
- مدفوع سیاه و قیری
- خونریزی رکتوم، معمولاً در مدفوع یا همراه با مدفوع

خونریزی پنهان، ممکن است:

- سبکی سر
- مشکل در تنفس
- غش
- درد قفسه سینه
- درد شکم

علائم شوک

اگر خونریزی شما به طور ناگهانی شروع شود و به سرعت پیشرفت کند، ممکن است دچار شوک شوید. علائم و نشانه‌های شوک عبارتند از:

- افت فشار خون
- ادرار نکردن یا به ندرت ادرار کردن و ادرار کردن به مقدار کم
- نبض سریع
- بی‌هوشی

خونریزی گوارشی چگونه ایجاد می‌شود؟

عنوان:

خونریزی گوارشی

خونریزی گوارشی چیست؟

خونریزی گوارشی به خروج خون از بخش‌های مختلف دستگاه گوارش (مری، معده، روده کوچک و بزرگ، مقعد) گفته می‌شود. این عارضه می‌تواند خفیف یا شدید باشد و نیازمند توجه فوری پزشکی است.

خونریزی گوارشی (GI) نشان دهنده اختلال در دستگاه گوارش است. خون اغلب در مدفوع یا استفراغ ظاهر می‌شود، اما همیشه قابل مشاهده نیست، اگرچه ممکن است باعث شود مدفوع سیاه یا قیری به نظر برسد. سطح خونریزی می‌تواند از خفیف تا شدید متغیر باشد و می‌تواند تهدید کننده زندگی باشد. در صورت نیاز، با تصویربرداری معمولاً می‌توان علت خونریزی را پیدا کرد. نوع درمان نیز بستگی به منبع خونریزی دارد.

دستگاه گوارش شما از مری، معده، روده کوچک، روده بزرگ، رکتوم (راست روده) و مقعد تشکیل شده است. خونریزی گوارشی می‌تواند در هر یک از این اندام‌ها رخ دهد. به خونریزی مری، معده یا قسمت ابتدایی روده کوچک (دئودنوم یا اثنی عشر)، «خونریزی دستگاه گوارش فوقانی» و به خونریزی قسمت انتهایی روده کوچک، روده بزرگ، رکتوم و مقعد «خونریزی دستگاه گوارش تحتانی» می‌گویند. سطح خونریزی می‌تواند از خفیف تا شدید متغیر باشد و حتی زندگی شما را در معرض خطر قرار دهد.

علل اصلی خونریزی گوارشی

- زخم معده و دوازدهه
- واریس مری (در بیماران کبدی)
- التهاب معده یا مری
- پولیپ یا سرطان روده و معده
- هموروئید و شقاق مقعد

◆ اقدامات فوری در منزل

- در صورت مشاهده استفراغ خونی یا مدفوع خونی → سریعاً به اورژانس مراجعه کنید.
- استراحت کنید و از فعالیت شدید پرهیز کنید.
- از مصرف مسکن‌هایی مثل آسپرین و ایبوپروفن خودداری کنید (چون خونریزی را تشدید می‌کنند)
- در صورت سرگیجه یا ضعف، دراز بکشید و پاها را بالاتر از سطح قلب قرار دهید.

درمان خونریزی دستگاه گوارش
برای خونریزی‌های شدید گوارشی هیچ مراقبت خانگی وجود ندارد.

روش درمان خونریزی دستگاه گوارش
هموروئید یا شقاق مقعدی: ممکن است با رژیم غذایی پرفیبر درمان شوند، مایعات برای نرم نگه داشتن مدفوع ممکن است مفید باشند و در صورت لزوم نرم‌کننده‌های مدفوع. اگر با انجام این کارها بهبود پیدا نکنند، ممکن است نیاز به جراحی برای برداشتن یا رفع آنها داشته باشند.
خونریزی شدید گوارشی می‌تواند علائم حیاتی بیمار را بی‌ثبات کند. فشار خون بیمار ممکن است به شدت کاهش یابد و ضربان قلب او افزایش یابد.
ممکن است پزشک نیاز داشته باشد بیمار را با مایعات IV و احتمالاً تزریق خون احیا کند.
در برخی موارد، بیمار ممکن است به جراحی نیاز داشته باشد.

اگر مقدار زیادی خون در قسمت فوقانی دستگاه گوارش باشد، ممکن است به بیماران پروکتینیک (داروهایی که کمک به تخلیه معده می‌کنند) داده شود. مانند اریترومیسین یا متوکلوپرامید (رگلان) برای کمک به پاکسازی معده از خون، لخته یا باقیمانده غذا قبل از انجام آندوسکوپی برای پاکسازی معده.

روش‌های تشخیص پزشکی

- آزمایش خون برای بررسی کمخونی
- آندوسکوپی (بررسی معده و روده فوقانی)
- کولونوسکوپی (بررسی روده بزرگ)
- سی‌تی‌اسکن یا سایر روش‌های تصویربرداری در موارد خاص

◆ درمان

بسته به علت خونریزی متفاوت است:

- تزریق سرم و خون در موارد شدید
- داروهای کاهنده اسید معده (مهارکننده پمپ پروتون)
- بستن واریس مری با آندوسکوپی
- جراحی در صورت خونریزی شدید و کنترل‌ناپذیر

◆ پیشگیری

- پرهیز از مصرف خودسرانه داروهای مسکن و ضدالتهابی
- درمان به‌موقع عفونت معده (هلیکوباکتر پیلوری)
- ترک سیگار و الکل
- رعایت تغذیه سالم (پرهیز از غذاهای خیلی تند و چرب)
- انجام چکاپ دوره‌ای به‌ویژه در افراد بالای 50 سال

خونریزی دستگاه گوارش در کودکان

خونریزی گوارشی کودکان شامل هرگونه خونریزی که در دستگاه گوارش کودک است. کودک مبتلا به خونریزی گوارشی ممکن است استفراغ همراه با خون داشته باشد یا ممکن است در حین یا بین حرکات روده خونریزی داشته باشد. خونریزی دستگاه گوارش نشانه یک مشکل پزشکی مانند زخم یا پولیپ روده بزرگ است.
خونریزی دستگاه گوارش در بارداری
خونریزی مقعدی یکی از علائم شایع زنان باردار است.

یادآوری مهم

خونریزی گوارشی یک اورژانس پزشکی است. در صورت مشاهده هرگونه علامت مشکوک، مراجعه سریع به پزشک ضروری است

منبع:

بیماری‌های داخلی جراحی پرونر-سودارث

بخش داخلی

تهیه کننده: زهرا ملک پور

